

Autorzy opracowania¹

MACIEJ BANDUR (MACÉJ BAŃDUR) jest skandynawistą i językoznawcą. Pracuje w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk. Obecnie zajmuje się badaniami nad nowymi użytkownikami języków mniejszościowych. Ukończył studia na kierunku skandynawistyka na Uniwersytecie Gdańskim, studiował językoznawstwo na Uniwersytecie Lejdejskim. Współpracował z Uniwersytetem Warszawskim i Uniwersytetem Hokkaido. Tłumacz na język kaszubski oraz nauczyciel tego języka. Jako dziennikarz współpracował z Radiem Gdańsk, był również redaktorem naczelnym portalu internetowego „SKRA”.

MICHAŁ BILEWICZ jest psychologiem społecznym i politycznym. Pracuje na Wydziale Psychologii UW, gdzie jest kierownikiem Centrum Badań nad Upředzeniami. Specjalizuje się w problematyce psychologii stosunków międzygrupowych i psychologii pojednania. Obecnie zajmuje się głównie badaniami dotyczącymi mowy nienawiści, pamięci zbiorowej na terenach pokonfliktowych oraz roli poczucia kontroli osobistej w społecznym funkcjonowaniu człowieka. Był wiceprezesem Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej oraz Komitetu Psychologii PAN, zasiadał również we władzach International Society of Political Psychology. Jest też przewodniczącym Rady Programowej fundacji Forum Dialogu. W 2021 roku był laureatem nagrody im. Nevitta Sanforda za badania z zakresu psychologii polityki.

OLENA DUĆ-FAJFER, dr hab., prof. UJ, jest literaturoznawczynią, łemkoznawczynią, historyczką sztuki, redaktorką oraz poetką. Pełni funkcję kierowniczkę Katedry Literaturoznawstwa Rosyjskiego w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu

¹ W tej sekcji przedstawiamy sylwetki autorów w kolejności alfabetycznej. Kolejność autorów na stronie kontrytułowej publikacji odzwierciedla natomiast ich proporcjonalny wkład w opracowanie i przygotowanie głównych rozdziałów oraz kapsuł tematycznych publikacji.

Jagiellońskiego. Była założycielką kierunku/specjalności filologia rosyjska z językiem rusińsko-łemkowskim na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, gdzie wykładała język, kulturę i literaturę łemkowską. W latach 2005-2014 reprezentowała Łemków w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Jej zainteresowania naukowe to: literatura a etniczność, literatura mniejszości etnicznych, dyskursy mniejszościowe, relacje międzykulturowe, antropologia literatury, rewitalizacja kultur i języków zagrożonych.

BARTŁOMIEJ CHROMIK pochodzi z Kęt, jest adiunktem na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego i pracuje w Centrum Zaangażowanych Badań nad Ciągłością Kulturową. Jest absolwentem Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW oraz Szkoły Głównej Handlowej na kierunku metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne. Zajmuje się badaniami i rewitalizacją języka wymysiöerys. Od kilkunastu lat prowadzi badania terenowe w ukraińskich Karpatach.

SZYMON GRUDA jest filologiem i kulturoznawcą. Pracuje w Centrum Zaangażowanych Badań nad Ciągłością Kulturową na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się problematyką kontaktu językowego i kulturowego w kolonialnym i współczesnym Meksyku. W roku 2018 obronił z wyróżnieniem pracę doktorską pt. *Language and Culture Contact Phenomena in the Ayer Vocabulario Trilingüe* pisaną w *co-tutelle* między Wydziałem „Artes Liberales” UW i Wydziałem Filologicznym Uniwersytetu w Sewilli; wcześniej ukończył filologię polską (specjalność literaturoznawczo-językoznawcza) na Wydziale Polonistyki UW.

ARTUR JABŁOŃSKI (ARTÚR JABLONSKI) jest aktywistą kaszubskim, samorządowcem, dziennikarzem, pisarzem, nauczycielem oraz badaczem języka i tożsamości Kaszubów. Współzałożyciel radia Radio Kaszëbë oraz założyciel prywatnej dwujęzycznej szkoły podstawowej Naja Szkòła. Ukończył historię na Uniwersytecie Gdańskim, doktoryzował się z językoznawstwa na Uniwersytecie Śląskim, pracuje jako asystent na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego.

TYMOTEUSZ KRÓL (TIÖMA FUM DÖKTER) jest Wilamowianinem, etnologiem, absolwentem studiów magisterskich na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, doktorantem w Instytucie Slawistyki PAN, aktywistą na rzecz rewitalizacji języka wilamowskiego, badaczem kultury i historii Wilamowic oraz członkiem Stowarzyszenia „Wilamowianie”. Współpracuje z Centrum Zaangażowanych Badań Nad Ciągłością Kulturową. Na Wydziale „Artes Liberales” prowadzi zajęcia poświęcone Wilamowicom, w tym naukę języka wilamowskiego.

JUSTYNA MAJERSKA-SZNAJDER (JÛSJA FUM BIÖETUŁ) jest wilamowską działaczką, aktywistką kulturową i prezeską Stowarzyszenia „Wilamowianie”. Ukończyła

etnologię i antropologię kulturową oraz zarządzanie kulturą na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie kończy studia doktoranckie na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego. Jej praca poświęcona jest badaniom wpływu rewitalizacji kulturowej na dobrostan Wilamowian.

NATALIA MAŁECKA-NOWAK jest łemkowską aktywistką. Ukończyła Międzywydziałową Szkołę Inżynierii Biomedycznej w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz edytorstwo na Wydziale Polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 2014 roku jest związana ze Stowarzyszeniem „Ruska Bursa” w Gorlicach, od 2020 w funkcji przewodniczącej zarządu. Współtworzy rusińskie media, przede wszystkim LEM.fm – pierwsze łemkowskie radio oraz portal informacyjny www.lem.fm – publikuje również m.in. w gazecie „Besida” czy „NN InfoRusyn”. Należy do redakcji słownika kontekstowego znormatywizowanego języka łemkowskiego.

JOANNA MARYNIAK jest pracowniczką Centrum Zaangażowanych Badań nad Ciągłością Kulturową na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się tematyką rewitalizacji języków mniejszościowych w Polsce i za granicą.

ANNA MAŚLANA jest absolwentką studiów doktoranckich na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, łemkoznawczynią i badaczką języka łemkowskiego. Pracuje jako redaktorka łemkowskiego radia LEM.fm i jego portalu informacyjnego, a także jako tłumaczka, korektorka, redaktorka i autorka łemkowskojęzycznych publikacji. Współpracuje z organizacjami łemkowskimi i mniejszościowymi w Polsce i za granicą, ośrodkami badawczymi zajmującymi się problematyką mniejszościową (m.in. z Centrum Zaangażowanych Badań nad Ciągłością Kulturową na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego) oraz Centralną Komisją Egzaminacyjną.

MARIA MIRUCKA jest doktorantką w Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. W swojej pracy naukowej zajmuje się relacjami ludzi z ich miejscem zamieszkania, polegającymi na emocjonalnym przywiązaniu oraz postrzeganiu miejsca jako własności. Bada również wpływ tych relacji na postawy wobec imigrantów.

JUSTYNA OLKO jest historyczką, socjolingwistką i etnologą. Pracuje na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie kieruje Centrum Zaangażowanych Badań nad Ciągłością Kulturową. Zajmuje się badaniem historii, kultury i języka Indian Nahua, problematyką języków mniejszościowych, różnorodnością językowo-kulturową, traumatyzacją i sprawczością grup rdzennych oraz wielojęzycznością. Jest zaangażowana w rewitalizację zagrożonych wymarciem języków mniejszości

etnicznych. Dwukrotnie otrzymała grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych. W 2020 została laureatką konkursu Falling Walls w kategorii nauk humanistycznych i społecznych za „burzenie murów między akademią i lokalnymi społecznościami na rzecz różnorodności językowej”. W 2013 roku została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz otrzymała Burgen Fellowship Academia Europaea.

RAFAŁ RZEPKA jest Ślůnzokiem, katowiczanie, aktywistą i animatorem kulturalnym, od 2014 roku stale zaangażowanym w działania mające na celu ochronę tożsamości ślůskiej oraz jej prawne uznanie przez Rzeczpospolitą Polską. Współzałożyciel i wiceprezes Demokratycznej Unii Regionalistów Ślůskich – stowarzyszenia organizującego coroczne Dyktando Języka Ślůskiego oraz odpowiedzialnego za wdrożenie zajęć z edukacji regionalnej w rybnickich szkołach. Współzałożyciel kolektywu Uotwarty Ślůnsk, promującego inkluzywny obraz Ślůska oraz wspierającego tematy ekologiczne i praw osób LGBT. Współinicjator pierwszej w powojennej historii Ślůska samorządowej debaty przedwyborczej w całości w języku ślůskim. Od 2019 roku zajmuje się monitorowaniem przejawów dyskryminacji Ślůzaków w przestrzeni publicznej. Zawodowo trudni się rekrutacją i rozwojem kariery osobistej.

MAGDALENA SKRODZKA jest absolwentką Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Tytuł doktora otrzymała na podstawie badań dotyczących psychospołecznych konsekwencji i moderatorów traumy historycznej. Interesuje się problematyką tożsamości społecznej w procesie traumatyzacji wynikającej z przynależności do grupy, sposobów postrzegania wiktyimizacji grupy oraz psychospołecznych trudności, z jakimi mierzą się grupy mniejszościowe i imigranckie. Aktualnie pracuje na University of Limerick.

BARTŁOMIEJ WANOT (BARTŁŰMJEJ WANOT) jest Ślůzakiem, ukończył Instytut Filozofii Uniwersytetu Ślůskiego. Pracuje jako korektor, ponadto pisze, przekłada na język ślůski poezję, fascynuje się innymi słowiańskimi mowami, w tym mniejszościowymi. Niemalże od dzieciństwa zaangażowany w ślůski aktywizm, jest założycielem kolektywu Uotwarty Ślůnsk promującego idee tolerancji i różnorodności. Współorganizator pierwszych w historii konferencji naukowych oraz debat przedwyborczych po ślůsku. Trzykrotnie zwyciężył w Dyktandzie Języka Ślůskiego, jest laureatem konkursu Blog Roku 2009.

MICHAŁ WYPYCH jest doktorantem w Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończył studia z psychologii oraz filozofii na Uniwersytecie Warszawskim. Zajmuje się badaniami w obszarach psychologii stosunków międzygrupowych, języka oraz emocji. W szczególności bada efekty kontaktu z mową nienawiści zarówno dla grup mniejszościowych, jak i większości-

wych. Zajmuje się również badaniem roli pogardy i schadenfreude w stosunkach międzygrupowych oraz efektami troski i lęku o grupę własną na zaangażowanie na rzecz grupy własnej i postawy międzygrupowe.

KATARZYNA ZALESKA jest antropolożką kulturową. Ukończyła studia na kierunku etnologia i antropologia kulturowa na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz studia podyplomowe na kierunku przygotowanie pedagogiczne w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Pracuje jako nauczycielka języka angielskiego w szkole podstawowej w Krakowie. Zajmuje się popularyzacją antropologii kulturowej wśród dzieci i młodzieży. Od 2012 roku współpracuje jako wolontariuszka przy projektach na rzecz rewitalizacji języka wilamowskiego organizowanych przez Stowarzyszenie „Wilamowanie”.